

HANS MYSTISKE FREMFERD

Bakgrunnsstoff *Matt 4,12.13; 8,28-32; 11,18.19; 21,12.13; Luk 2,41-51; 5,32; 1 Kor 1,26-28.*

Minnevers **“Menneskesønnen kom; han spiser og drikker, og de sier: ‘Se, for en storeter og vindrikker, venn med tollere og syndere!’ – Men Visdommen har fått rett, det bekrefter dens gjerninger” (Matt 11,19).”**

Sist uke så vi på utsagn fra Jesus som gir folk grunn til å klø seg i hodet. Denne uken tar opp lignende spørsmål, men nå gjelder det hans oppførsel.

Et av våre problemer med Jesus er vår evige fristelse til å gjenskape ham i vårt bilde. Den revolusjonære gjør ham til en av sine, de konservative tror han er trygt forvart i deres lille krok. Det er nesten uunngåelig. For vår kultur utgjør den rammen vi både bevisst og ubevisst ser virkeligheten gjennom. Men er vi oss denne kjensgjerningen bevisst, gir det oss iallfall et lite håp om at vi til en viss grad skal kunne begynne å overvinne det og forsøke å nærme oss den Jesus vi finner i evangeliene på så objektiv en måte som det overhodet lar seg gjøre.

Og når vi gjør det, oppdager vi at det ikke er lett å sette ham i bås, det er ikke akkurat lett å plassere ham i en liten pakke med

ordet *løst* på utsiden. I stedet blir vi virkelig forundret over sider av hans oppførsel og lurer: Vil han at vi skal gjøre slikt, og på samme måte?

Denne uken skal vi se på visse av Jesu mer forunderlige handlinger og se om vi kan finne ut hva som kan anvendes i vårt liv, og kanskje også hva vi ikke kan anvende i vårt liv.

SØNDAG**Ikke bry seg om sine foreldre?**

Vi har før nevnt at evangeliene sier svært lite om de første tre tiårene av Jesu liv. Men det er en begivenhet fra denne tiden som gir grunn til ettertanke.

Les Luk 2,41-51. Hva slags førsteinntrykk etterlater teksten om Jesu respekt for sine foreldre? Men hva annet kan det være som foregår her? Hvilken hjelp gir vers 47 oss?

Tilsynelatende presenteres vi her for en uansvarlig gutt som ikke gir en døyt om den uro og fortvilelse som foreldrene hans utsettes for. Hvilke foreldre ville vel ikke blitt rasende over en slik tilsynelatende følelseskald likegyldighet overfor deres behov og hjemmets regler?

Dette er en av de hendelsene som viser at vi ikke kan bruke Jesu opptreden som vårt mønster i ethvert tilfelle. Det later til at Jesu messianske misjon begynner å bli tydelig allerede i 12-årsalderen. Han er i ferd med å bli seg bevisst at han først og fremst må være lojal mot en makt som står uendelig mye høyere enn foreldrene, om han er aldri så glad i dem. Lukas' beretning er så kort at man blir sittende igjen med en mengde spørsmål, så som: Hvem gav gutten mat og husrom disse dagene? Var prestene opptatt av å finne foreldrene hans?

Les Jesu svar til foreldrene hans? Hva er det han sier til dem, iallfall indirekte?

“Men”, sier Lukas, “de forsto ikke hva han mente med det han sa til dem” (*Luk 2,50*). Jesus ville bli med dem hjem, men han hadde vist at det for ham fantes en høyere myndighet. Vi finner heller ikke noe som tyder på at han noen gang beklaget den fryktelige uleiligheten han hadde utsatt sine foreldre for.

Til ettertanke Guds overhøyhet og hans rike var styrende for hele Jesu liv, i den grad at det kunne føre til misforståelser. Hvordan kan andre komme til å misforstå din troskap mot Gud? Hvis det har skjedd i ditt tilfelle: Hvordan kan det du lærte av opplevelsen kanskje hjelpe andre som opplever noe lignende?

MANDAG

Vise sinne?

Da Jesus kom ned fra forklarelsens fjell, steg en mann ut av folkemengden der nede og bad om at Jesus skulle helbrede sønnen hans. Han forklarte at han hadde ført gutten til disiplene, men at de ikke hadde maktet å helbrede ham. Slik Jesu svar lyder når det oversettes, gir det inntrykk av at han var irritert over fore-spørselen. “Du vantro og vrang slekt!” svarte han, “... Hvor lenge skal jeg holde ut med dere? Kom hit med gutten!” (*Matt 17,17*). Ialffall virker slike uttalelser ikke spesielt typiske for ham vi har lært å kjenne som den “milde Jesus”. Hvordan skal man forstå Jesu utbrudd her? Det er ikke godt å si. Og evangeliene forteller også om andre ganger da Jesus tydelig virker sint.

Hvordan oppfatter du disse tekstene? (*Matt 21,12.13; Mark 3,1-5*).

Mange kristne mener at vi, når vi skal foreta våre beslutninger i en sammensatt verden, bare behøver å stille oss spørsmålet: Hva ville Jesus ha gjort? Det virker såre enkelt, helt til man stiller det spørsmålet som logisk sett går forut for det: Hva var det Jesus faktisk gjorde? Da oppdager vi at svaret likevel ikke er så enkelt. Hva kan vi for eksempel lære av tekstene ovenfor som vi kan anvende i vår tid?

“Å gå ut fra at det Jesus ville gjort i dag står i noe klart forhold til det han faktisk gjorde da – i det første århundres Palestina... – hvordan i all verden skal en kristen som lever i vår tid bære seg ad for å kopiere og anvende disse bisarre hendelsene med forbanning av trær og skape uro i tempelet? Enn om vår lokale handelsmann en dag tilfeldigvis ikke skulle ha den frukten vi er sugne på – fordi det ikke er årstiden for den! – skal vi så, med Jesu velsignelse, kunne forbanne fruktavdelingen, butikkeieren og alt vi ser der? Og hvis presten maser for mye om penger en søndag eller vi rent generelt er sure på menighetens personale og program, skal vi så storme inn under gudstjenesten og velte benker, talerstoler og altere – alt det som ikke er fastspikret – og jage diakonene ut av lokalet?” – F. Scott Spencer: *What Did Jesus Do?*, side ix.

Til ettertanke Hvilke prinsipper kan vi anvende på slike spørsmål? Hva med åndelig sunn fornuft? Jesus kom som Messias, menneskehetens frelser. Hvordan kan vi skille mellom det han gjorde som Messias og det han vil at vi skal etterligne?

TIRSDAG

Uten respekt for privat eiendom?

Et bærende element i denne ukens studium er hvordan vi bruker Jesus som vårt mønster. Hvor liketil er det å “følge hans eksempel”? Og vi har støtt på noe som krever ettertanke og sikker sans. Det finnes visse tilfeller – de utgjør faktisk et flertall – der vi finner et klart etisk eksempel vi kan følge. I andre tilfeller er prinsippet mer uklart. To tilfeller:

Les Matteus 8,28-32 (se også Mark 5,1-20; Luk 8,26-39) og Matteus 21,18.19 (se også Mark 11,12-14.20.21).

Hvorfor tror du at Jesus tillot djevlene å fare inn i svinene? Ville han ha gjort det samme om det hadde dreid seg om sauer? Hvor ligger Jesu sympati her? Brydde han seg om at flokken var levebrødet til en eller flere familier i byen (uavhengig av hans egne kostholdsvaner)? Hvordan ville tanken om erstatning passe inn i dette tilfellet?

“Hvis disse svinene var eid av hedninger, ville det være merkelig at de ble drept. Å si at djevlene bare ble jaget ut av mennene og at de på eget initiativ fór inn i svineflokkene, strider mot deres forespørsel overfor Jesus og de klare uttalelsene både hos Markus og Lukas om at Jesus tillot det” – R. C. H. Lenski, *The Interpretation of St. Matthew's Gospel* (Augsburg Publishing House, Minneapolis 1943), side 353. En annen forsker oppfatter Jesu handling som “en veldig protest”. “Navnet ‘Legion’ og grisen symboliserer begge den romerske okkupasjonen.” Så Jesu formål var å “protestere mot romernes undertrykkelse av Israel”. – F. Scott Spencer, *What Did Jesus Do?*, side 101.

Ellen G. White sier at “det var av barmhjertighet mot eierne av svinene at dette tapet rammet dem. De var så oppslukt av de jordiske ting at de ikke hadde tanke for de viktige ting som gjelder det åndelige liv. Jesus ønsket å bryte den egoistiske likegyldighetens tryllemakt så de kunne ta imot hans nåde.” – *Alfa og Omega*, bind 4, side 291 (DA:338) Dette kan nok gjøre det lettere å forstå visse katastrofer som rammer oss selv, men hvordan kan de være et eksempel for vår egen fremferd? Eller er dette en av de handlingene som Jesus utførte som Messias og profet, og som vi ikke er ment å skulle etterligne? Hvordan kan man argumentere for at det samme gjelder fordømmelsen av fikentreet (som sikkert noen eide)?

ONSDAG**Glemme de forfulgte?**

I sin mest dramatiske skildring av dommen på den ytterste dag taler Jesus om når han skal skille folkeslagene som er samlet foran ham i to grupper, geitene og sauene. Til sauene sier han blant annet at “jeg var i fengsel, og dere besøkte meg” (*Matt 25,36*).

Les følgende tekster i lys av Jesu uttalelse om dommen. Hva er ditt førsteinntrykk av teksten og din forståelse av den i lys av teksten om dommen?

Matt 4,12.13 _____

Matt 11,2.3 _____

Matt 14,1-13 _____

Hvordan skal man forstå Jesu opptreden under Johannes' fangenskap? Da han får høre om at Johannes er kastet i fengsel, drar han tilbake til Galilea (*Matt 4,12*). Og alt tyder på at Johannes ikke fikk noe besøk av sin kjente samtidige mens han satt i fangehullet, slik det klart fremgår av Matteus 11,2.3. Der finner vi at Johannes sender sine disipler til Jesus med et spørsmål. Det var tilsynelatende den eneste kontakten han fikk med Jesus. Etter at Johannes' menn var dratt, omtaler Jesus den plagede profeten i rosende vendinger, men han besøker ham ikke.

Et av de mest påtrengende spørsmål vi mennesker stilles overfor, har med lidelsen å gjøre: “Hvor er Gud når vi har det vondt?” Vi finner noe av svaret i det som skjedde med Johannes og Jesu opptreden. Enda han var Gud i menneskers skikkelse og hadde makt til å gripe inn, grep ikke Jesus inn for å redde ham som hadde lagt grunnlaget for hans egen misjon. Og alt vi får fra Jesus etter at Johannes var blitt myrdet (og det gikk sikkert sterkt inn på ham), er taushet. Det er lite som tyder på at verken han eller disiplene hans gikk i Johannes' begravelse.

Til ettertanke **Hvordan vil du forklare Jesu oppførsel i Johannes' tunge time? Hvilke formildende omstendigheter kan ha spilt en rolle i hans beslutning? (se *The SDA Bible Commentary*, bind 5, side 316, som antyder at myndighetene forsøkte å bringe både Johannes og Jesus til taushet.)**

**Og hvordan kan hans oppførsel under hele episoden med døpe-
ren gjøre det lettere å forstå Guds taushet når vi møter prø-
velser?**

TORSDAG

Å stå i med tvilsomme typer

De fleste av oss har en nokså pyntelig forestilling om Jesus. Hvor ofte vi enn får høre at han holdt sammen med folk som ikke ble godtatt i hans eget samfunn, kvier vi oss for å ta skrittet fullt ut, eller vi går for langt. I stedet for i all stillhet å sette oss inn i hva denne siden av Jesu liv burde bety for oss i dag, bruker vi hans oppførsel til å slå hverandre i hodet med, fordi vi synes de andre er for eksklusive, for konservative, når det gjelder samfunnets mer lurvete elementer. Men man blir nok sittende igjen med en følelse av at en grundig granskning av Jesu forhold til sin tids utstøtte ville gjøre de fleste av oss (om ikke alle) iallfall en smule ille berørt.

Se på disse tekstene. Hva har de å si til oss? Matt 9,10-13; 11,18.19; Luk 5,32; I Kor 1,26-28.

Hvis vi anvender disse tekstene på vår tid, vil vi kunne se for oss at Jesus setter seg til bords med mennesker av heller tvilsom moral, og det i dypeste intimitet (som var tilfellet ved måltider i oldtiden). Man spiste og drakk til høy musikk, og de prostituerte

lusket rundt i skyggene. Det var miljøet, og det var slike steder Jesus oppsøkte.

Interessant nok er det Jesus selv som forteller oss om de mer nedsettende merkelappene hans fiender festet på ham: at han var “en storeter og vindrikker, venn med tollere og syndere!” (*Matt 11,19; Luk 7,34*). “En slik sverting ville aldri ha lyktes mot en døperen Johannes eller en Gandhi, men for en som tilbringer så mye av sin tid med å oppsøke og snakke om middagsselskaper og banketter som Jesus, har de et poeng, om enn overdrevet”. – F. Scott Spencer, *What Did Jesus Do?*, side 90. Enda så overdrevne anklagene var, var det ikke noe mindre enn usedvanlig at verdens frelser skulle bli anklaget for fyll og storeting.

Til ettertanke **Hva kan vi lære av disse tekstene som vi kan anvende i vårt eget liv? Hva bør vi ikke anvende? Når du svarer bør du tenke over hvorfor Jesus var sammen med disse menneskene. Hvordan kan svaret på det vise oss hvilke praktiske prinsipper vi her kan få med oss?**

FREDAG

Videre studium

“I hvert eneste menneske så Jesus en som måtte få kallet til hans rike. Han fant vei til menneskenes hjerter ved å gå omkring blant dem som en som ønsket det beste for dem. Han oppsøkte dem på åpen gate, i private hjem, om bord i båtene, i synagogen, på stranden og ved bryllupsfesten. Han traff dem i deres daglige arbeidssituasjon og viste interesse for deres hverdagslige gjøremål. Han underviste i husene, og familiene kom under innflytelsen av hans guddommelige nærvær. Hans sterke personlige sympati bidrog til å vinne menneskene.” – *Alfa og Omega*, bind 4, side 123 (DA:151).

“Ikke noen annen metode enn den Kristus brukte vil gi virkelig suksess når det er snakk om å nå mennesker. Frelseren blandet seg med menneskene som en som ønsket at de skulle ha det godt. Han viste dem sin sympati, fylte deres behov og vant deres

tillit. Så bød han dem: 'Følg meg.'" – *Helse og livsglede*, side 104 (MH:143).

**Spørsmål til
drøftelse**

1. **Hva er rettferdig harme? Når er den på sin plass, og når er den det ikke? Vær forberedt på å snakke om dette i gruppen.**
2. **Hvordan kan Jesu forhold til samfunnets utstøtte være et eksempel for oss? Under hvilke omstendigheter kan vår omgang med syndere sette vår egen sjel i fare? Det virker som om Jesus alltid tok initiativet i sin omgang med andre. Hva burde vi lære av det i vårt forsøk på å nå frem til de mer tvilsomme områdene i samfunnet?**
3. **I hvilken grad er Jesu oppførsel et mønster for oss i vår tid? I hvilken grad er den det ikke? Hvilke andre eksempler på hans oppførsel kan det være vanskelig for oss å ta etter?**
4. **Tenk videre over denne tanken om å bli misforstått av andre når vi forsøker å følge Guds vilje. Vi finner eksempler på dette, så som i Jesu barndom, men hvorfor må vi være forsiktede med hvordan vi følger eksempelet? For det er mange som har påført både seg selv og andre stor skade, enda de trodde at Gud hadde bedt dem gjøre det. Hvordan kan vi være sikre på at Gud kaller oss til å gjøre noe som kan føre til at vi blir misforstått? Hvorfor bør vi være åpne for andres råd før vi gjør ting vi er overbevist om at Gud har sagt vi skal gjøre? Og hvordan kan vi passe på at vi ikke hindrer noen som Gud leder på en måte som kan virke merkelig for oss?**